

ÇOMÜ Şİ İKTİSAT ÖĞRENCİLERİ

NİSAN 2021 Sayı: 22

EK HAVADİS

Gayemiz kıt olanı yetirmek

- KRİPTO PARA PİYASASI
- DIŞ TİCARET

- BELGESEL

- DEĞİŞEN BANKACILIK SEKTÖRÜ
- TCMB DE DEĞİŞİM

/İktasatsbf

Sahibi

SBF İktisat Bölüm Başkanlığı

Adına

Doç. Dr. Kadir ARSLANBOĞA

Editör

Deniz ÜNSAL

Redaksiyon

Seray KARAKUŞ

Hatice SÜREN

Doğukan GÜDA

Adres

Çanakkale Onsekiz Mart
Üniversitesi Terzioğlu Kampüsü

Siyasal Bilgiler Fakültesi

Kat: 2

e-Mail: sbf.iktisat@gmail.com

/İktisatsbf

SBF İktisat Bölüm Başkanı'ndan...

EkoHavadis adıyla hazırladığımız derginin yeni sayısı siz değerli okuyucularımızla birlikteyiz. Bundan tam dört yıl önce İktisat bölümündeki öğrencilerimizle olan münasebetimizi ders veren-ders alan dışına çıkararak çeşitli faaliyetlerle bölüm, fakülte ve üniversite içerisinde mesleki farkındalık oluşturmak arzusunda idik. Şükürler olsun ki, bir senelik süreç sonunda amaçlarımızın çoğunu gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşamaktayız.

İktisat Bölüm Başkanlığı altında öğrencilerimizle yaptığımız faaliyetlerimizi dört farklı alanda planladık. Bunlar, öğrencilerimizin yazar olarak yer aldığı aylık dergi; geleceğe yönelik bilgi ve mesleki tecrübelerimizi artırmak amacıyla düzenlenen konferanslar; metin yazarlığını ve sunuculuğunu öğrencilerimizin yaptığı radyo programı ve son olarak da kampüs dışarısında gerçekleştirdiğimiz kahvaltı, gezi vb. sosyal organizasyonlardır.

Bölümün öğretim üyeleri ve öğrencileri olarak teoride gördüğümüz derslerin pratik hayata yansımalarını müşahade etmek amacıyla birçok başlık altında iktisadın piyasadaki cereyanlarını bir dergide toplamayı düşündük. Bu faaliyet ile bölüm içerisindeki bütünleşmeyi sağlamakla birlikte, ekonomist olarak mezun olacak öğrencilerimizin pratik alandaki beceri, yorum ve öngörülerini geliştirmek hedefiyle EkoHavadis adında pdf olarak bir dergi çıkarmaktayız. Bu sayede birçok öğrenci arkadaşımız çeşitli konular hakkında yaptıkları araştırmalar sonrasında iktisadın uygulama alanlarında pratik bilgiler edindikleri gibi, ekonomi ve piyasanın geneli noktasında da bilgi birikimlerinin artması sağlanmaktadır.

Dergi faaliyetlerimizle birlikte iki sene üst üste Türkiye'nin en iyi üniversite radyosu seçilen Kampüs Fm'de ekonomi haberleri sunma düşünce ve isteğimizi gerçekleştirdik. Her Salı saat 13.15'de iktisat bölüm öğrencilerimizin hazırlayıp sunduğu EkoHavadis isimli radyo programımızla sizlerle söz-özelt ortamayız

Bölüm faaliyetlerimizden bir diğerinde ise konferanslar ve workshop düzenledik. Konuşmacı olarak yerel ve ulusal birçok önemli ismi tecrübe ve bilgi birikimlerinden faydalanmak amacıyla davet ettik. Şimdiye kadar sekiz konferans düzenledik. Bir tane de Ekonomi Haberciliği konusunda workshop tertip ettik. Bu dönem itibarıyla de konferanslarımız devam edecektir.

Son faaliyet olarak da sosyal organizasyonlar düzenleyerek birlikteliğimizi kampüs ve şehir dışına çıkardık. TBMM ve Anıtkabir ziyaretleri ile şehir içerisinde çeşitli amaçlarla toplantılar düzenledik. Sosyal faaliyetlerimizde devam edecektir.

DIŞ TİCARET

2021 yılı Mart ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre %42,2 artışla 18 milyar 985 milyon dolara ulaşarak tüm zamanların en yüksek aylık ihracat rakamı oldu.

İhracat, 2021 yılı ilk çeyrekte de geçen sene ilk çeyreğe göre %17,3 artışla 50 milyar 23 milyon dolara ulaşarak bugüne kadar ki en yüksek ilk çeyrek ihracat değeri gerçekleşti.

Ticaret Bakanlığı ve Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından düzenlenen basın toplantısında mart ayı ve ilk çeyrek dış ticaret rakamlarını açıklayan bakan Pekcan, 2021 yılında ihracatımızda

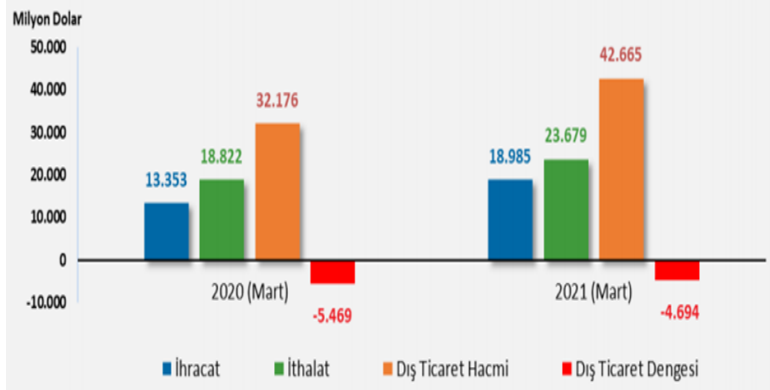
Ocak ayında %2,5, Şubat ayında %9,5'lük bir artış sağlandığını ve ulaşılan Mart ayı rakamları ile de bu olumlu tablonun güçlenerek devam

ettiğinin görüldüğünü belirtti. Mart ayında, ithalat geçen senenin aynı ayına göre %25,8 artarak 23 milyar 679 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığımız 2020 mart ayına göre %14,2 gibi bir düşüş göstererek 5,5 milyar dolardan 4,7 milyar dolara geriledi ve ihracatın ithalatı karşılama oranı %80,2 olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi de %32,6 artarak 42 milyar 665 milyon dolara ulaştı.

2021 yılı ilk çeyrekte, ithalatımız geçen sene ilk çeyreğe göre %9,7 artışla 61 milyar dolar oldu ve dış ticaret açığı geçen sene ilk çeyreğe göre %15,2 oranında bir düşüş göstererek 13 milyar dolardan 11 milyar dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise geçen sene ilk çeyreğe göre 5,3 puan artarak %81,9'a yükselmiş durumda.

En fazla ihracat Ham madde grubundan 9 milyar 265 milyon dolar ile en fazla ihracat ham madde (ara mallar) grubunda gerçekleşirken bu grubu 7 milyar 317 milyon dolar ile Tüketim malları ve 2 milyar 285 milyon dolar ile Yatırım Sermaye malları grupları takip etti. İthalatta ise en fazla ithalat 17 milyar 725

milyon dolar ile Ham madde (Ara mallar) grubunda gerçekleşti.

En fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

2021 yılı Mart ayında İhracatta ilk sırayı Almanya aldı. Ülkeye yapılan ihracat 1 milyar 675 milyon dolar seviyesinde. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 242 milyon dolar ile ABD ve 1 milyar 63 milyon dolar ile İngiltere izlemekte.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı

Mart ayında Çin'den yapılan ithalat 2 milyar 812 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 2 milyar 560 milyon dolar ile Rusya Federasyonu ve 2 milyar 237 milyon dolar ile Almanya takip etti.

İhracatta en yüksek pay otomotiv

Türkiye ihracatının sektörel bazda son 15 yıldır şampiyonu olan otomotiv endüstrisi, bir önceki yılın aynı dönemine göre %40,4 artışla 2,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşerek tarihindeki en yüksek ikinci mart ayı ihracat rakamına ulaştı. Sektörde yılın ilk çeyreğinde ise geçen yılın aynı dönemine göre ihracat %10 artışla 7,7 milyar dolar oldu. İlk çeyrekteki ihracatta en büyük pay %67 oranla AB ülkelerine yapıldı ve ihracatın toplam değeri 5 milyar 149 milyon 277 bin dolar.

Mart ayında otomotiv sektörünü 2 milyar dolarla Kimyevi

Maddeler ve Mamülleri, 1,7 milyar dolar ile Hazır Giyim ve Konfeksiyon sektörleri takip etti.

İthalatta en fazla ithal edilen fasıl; mineral yakıtlar, mineral yağlar

Mart ayında 3 milyar 343 milyon dolar ile en fazla ithal edilen fasıl mineral yakıtlar, mineral yağlar olurken bu fasıl 3 milyar 6 milyon dolarla kazanlar-makinalar, 2 milyar 244 milyon dolar ile demir ve çelik ithalatı takip ediyor.

Dış ticaret bilgilendirme seminerleri düzenleniyor

Ticaret Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) koordinasyonuyla, firmaları temel dış ticaret işlemleri, ihracatta sağlanan devlet destekleri ve potansiyel ihraç pazarları hakkında bilgilendirme amacıyla yurt genelinde dış ticaret bilgilendirme seminerleri düzenleniyor.

minerler bu yılda da COVID-19 salgını nedeniyle alınan önlemler çerçevesinde online olarak gerçekleştiriliyor. Seminerlerde, İhracatta Uygulanan Destek Programları, Gümrük Mevzuat ve Uygulamaları, Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu, Pazara Giriş Engelleri ve Çözüm Yolları gibi konularda bilgilendirmeler yapılıyor. Düzenlenen bu seminerlerin ihracat, ihracatçı sayısı ve mevcut ihracatçıların bilgi ve deneyimlerinin artması noktasında katkı sağlayacağı öngörülüyor.

Küresel ticarete günlük 9,6 milyonluk zarar “The Ever Given”

Dünyanın en büyük deniz yollarından biri olan Süveyş Kanalı'nda büyük bir kriz yaşandı. 24 Mart tarihinde 220 bin ton ağırlığındaki 'The Ever Given' adlı mega konteyner gemisi dünya ticareti açısından önemli bir nokta olan Süveyş Kanalı'nda

kum fırtınası ve kötü hava koşulları nedeniyle karaya oturdu. Geminin karaya oturması sonucu dünyanın en yoğun ticaret yollarından biri olan kanalın her iki yakası geçişe kapandı ve uzun gemi kuyrukları oluştu. Yaşanılan kaza nedeniyle, birçok uluslararası şirketin milyarlarca dolarlık kargoları tehlikeye düşerken, lojistik zincirleri de gecikmelerden dolayı zarara uğradı ve gemi her gün küresel ticarete 9,6 milyar dolar zarara neden oldu. Kanalın geçişe kapanması sonucu, en büyük darbeyi enerji, perakende ve otomotiv sektörleri aldı. Sektörlerdeki küresel tedarik zincirleri sıkıştı.

Ortadoğu'dan Avrupa'ya petrol ve gaz sevkiyatları riske uğradı, buna bağlı olarak petrol fiyatları aynı günde %7 zamlandı.

Göksel ÇETİNKAYA

TCMB DE DEĞİŞİM

20 Mart 2021 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile TCMB başkanı Naci Ağbal görevinden alınarak yerine Prof. Dr. Şahap Kavcıoğlu getirildi.

7 Kasım 2020 tarihinde göreve gelen Naci Ağbal 1960 yılından itibaren 4,5 ay ile en kısa süre görev yapan başkan olmuştur.

Son 20 ay içinde 3 kez başkanı değiştirilen Merkez Bankası kuruluş tarihinden itibaren ilk

defa yakın tarihlerle bu kadar fazla değişime uğrarken, bu süre zarfında Kur oranları tarihinin en yüksek değerini görmüştür. Eski başkan Naci Ağbal'ın göreve geldiğinin bir önceki günü,

6 Kasım 2020 tarihi Euro ve dolar kurunun tepe noktasıdır. Buradan da anlaşılacağı üzere

Murat Uysalın görevden alınıp Naci Ağbal'ın göreve gelme sebebi yüksek kur oranları iken

Naci Ağbal'ın görevden alınmasının nedeni yüksek faiz oranlarıdır.

Naci Ağbal'ın Göreve gelmesinden sonra %10,25 olan faiz oranını %19'a çıkaran Merkez

Bankası uyguladığı bu para politikası yüzünden başkan değişimine gitmiştir. Bu nedenle bir

önceki değişimin tersine, faiz oranlarına tepki olarak yapılan bu değişim kur oranları

yükselmesine sebep olmuş ve bir gece de 7,22 olan Dolar kuru 8,12 olurken, 8,59 olan Euro

9,66 çıkmıştır.

Sonuç olarak hem faiz oranlarını yükselten başkan hem de düşüren başkan görevden alınıyor ve iki durumda da kullanılan politikalar işe yaramayı piyasada dengesizliğe yol açıyor.

Buradan yola çıkarak anlamamız gereken durum tam olarak şudur. Merkez bankasının

başarısız olmasının temel sebebi yanlış politikalar kullanması değil, bağımsızlığını

kaybetmesine neden olacak müdahalelerde bulunulması ve bundan kaynaklanan uluslararası

piyasada saygınlığını kaybetmekte durumudur. İşte bu sebeple uluslararası piyasadaki yabancı

yatırımcılar, Merkez bankasının politikalarını bağımsız şekilde uygulayamamasından dolayı

piyasa da oluşan güvensizlikten karar alamıyorlar ve ülkeye yatırım yapmıyorlar. Bu yüzden

Merkez Bankası uygulayacağı politikaları müdahalesiz, bağımsız bir şekilde sürdürebilirse

piyasada güveni sağlayabilir ve seçtiği politikalar artık işe yarayabilir.

Oğuz ÇEKİN

EKONOMİ REFORM PAKETİ

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ana hedefini belirledi. Bu hedefler doğrultusunda en önemlilerini sizler için derledik.

Reform paketinin temel amacının salgın sonrası dönemin ekonomik yapılanmasına uygun, sürdürülebilir, güçlü ve kaliteli büyümeye erişim olduğu belirtildi.

Ekonomi Bakanlığınca açıklanan kitapçığa göre, makro ekonomik politikalar ve yapısal politikalar olmak üzere iki ana reform alanı bulunurken her iki hedef altında beşer başlık belirlendi.

Makro ekonomik reformun başlıkları şu şekilde :

Kamu Maliyesi, Fiyat İstikrarı, Finansal Sektör, Cari Açık ve İstihdam.

Yapısal politikaların başlıkları ise şu şekilde :

Yatırımların Teşvik Edilmesi, İç Ticaretin Kolaylaştırılması, Rekabet ile Piyasa Gözetimi ve Denetimi.

Esnafa vergi muafiyeti müjdesi

Reform paketinde en dikkat çeken başlıklardan biri ise “küçük esnafa vergi muafiyeti müjdesi” oldu.

Muafiyetten yararlanan işletmeler ve koşulları sizler için şu şekilde derledik:

Satın alınan malları ham veya işledikten sonra ticaretini yapanların yıl bazında alımları tutarının 2021 takvim yılı için 150 bin TL’yi veya yıl bazında satış bedelinin 2021 takvim yılı için 240 bin TL’yi, hizmet işiyle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri Gayri Safi İş Hasılası 2021 takvim yılı için 76 bin TL’den fazla olmaması gerekiyor. Daha çok taksici, terzi, berber, ayakkabı tamircisi ve minibüs işletmecisi gibi esnaf ve zanaatkârlar bu muafiyetten yarar sağlayabilecek.

Kamuda israfla mücadele

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın bir diğer mesajı ise “kamuda tasarruf” oldu. Bu bağlamda taşıt alımı ve kiralanması, temsil ve ağırlama gibi harcama alanlarına sınırlamalar getirileceğini duyurdu. Merkezi yönetimin yanı sıra yerel yönetimlerde de tasarrufçu bir bakış açısının olmasını hedeflediğini belirtti.

Enflasyonla mücadele

Enflasyonla mücadelede de önemli adımlar atılacağı belirtildi. Bu bağlamda yapılmasını hedefledikleri başlıklar şu şekilde ifade edildi: Fiyat İstikrarının Temini İçin Kalıcı Tedbirler Gerçekleştirilmesi, Sermaye Piyasalarının Geliştirilmesi Hususunda Yeni Politikaların Hayata Geçirilmesi.

Dijital para adımı

Dijital paralar için bir an önce hukuki altyapısının adımlarının atılacağı belirtildi. Bu bağlamda katılım finans sektörüne Merkezi Danışma Kurulunun hayata geçileceği ve sermaye piyasaları alanında da önemli düzenlemelerin olduğu işaret edilerek hızla yol alındığı belirtildi.

İlerleyen zamanlarda yaşanacak olan gelişmeleri hep birlikte göreceğiz...

DEĞİŞEN BANKACILIK SEKTÖRÜ

Dijital bankacılık, hayatımızı her yönden etkileyen Covid-19 virüsü ile daha da önem kazandı. Bulduğunuz yerden dilediğiniz işlemi yapmamızı sağlayan uygulamalarıyla bizlere vakit kazancı da sağlayan dijital bankacılıkta alınan kimlik tespit önlemleriyle kullanım güvenli hale geliyor. Kimlik tespitleri uzaktan görüntülü bir şekilde yapılırken müşteri ve müşteri temsilcisi arasında geçen konuşmaların gizliliği sağlanıyor. Konuşmalar daha sonra tekrar incelenip tespit için kullanılmak üzere kayıt altına alınıp saklanıyor.

Dijital bankacılıktan söz etmişken havale ve EFT (Elektronik Fon Transferi) kolaylığından ve son yeniliklerine değinmezsek olmaz. Öncelikle havale ve EFT arasındaki farkları aktaralım. EFT, paranızı farklı bankalar arasında bir hesaptan diğerine aktarabildiğiniz bir yöntem olarak tanımlanıyor. Havale ise aynı bankanın farklı şubeleri arasında ya da aynı şubedeki farklı hesaplar arasında yaptığınız para transferi olarak tanımlanıyor. Yani her iki yöntem de bir hesaptan başka bir hesaba para göndermenizi sağlıyor, sadece paranın farklı bir bankaya gönderilip gönderilmemesi açısından farklılık gösteriyor.

Bir diğer fark ise havale ve EFT saatlerinin birbirinden farklı olmasıdır. Bahsetmek istediğim yenilik ise tam bu noktada araya giriyor. Eski dönemlerde EFT işlemleri yalnızca iş günlerinde 17.15'e kadar yapılabiliyordu. Bu zaman dilimi dışında gerçekleştirilen işlemler bir sonraki iş günü mesai saatinin başlamasıyla işleme alınarak transfer sağlanabiliyordu. Ayrıca, havale talimatınızı verdikten hemen sonra gerçekleşirken, EFT'nin gerçekleşmesi kısa da olsa havaleye göre biraz daha zaman alabiliyordu. Öte yandan, havale işlemi İnternet ve Cep Şube kullanılarak 7/24 yapılabiliyor. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın duyurduğu FAST(Fonların Anlık ve Sürekli Transferi) sistemi ile EFT işlemleri de 7/24 yapılabilecek. FAST sistemi ile ilgili biraz bilgi verelim. Merkez Bankası FAST sistemi için şu bilgileri veriyor: FAST sistemi, Merkez Bankası tarafından yeni işleme alınan anlık ödeme sistemidir. FAST'ta ödemeler 7/24 ve anında karşı hesaba geçer ve ödemenin tarafları, bankaları tarafından ödemenin durumu hakkında anında bilgilendirilir. Peki, FAST sisteminden nasıl faydalanabiliriz?

FAST Sistemine üye finansal kuruluşunuzun mobil ya da internet bankacılığı uygulamalarına girerek 7/24 FAST ödemesi gönderebilirsiniz. Ödeme talimatınızı girerken alıcının hesap bilgilerini (İsim-Soy isim ve IBAN) kullanabileceğiniz gibi; varsa alıcının kolay adres bilgilerini de kolayca girebilirsiniz. Ödeme talimatınız saniyeler içinde gerçekleşecek ve işleminiz başarı ile gerçekleştiği an hem gönderici olarak siz hem de alıcı müşteri işlem hakkında bankalarınız tarafından bilgilendirileceksiniz. İşlem tutarı anında alıcının hesabına yansıtılacak ve fon kullanılır hale gelecek. Ayrıca güvenlik nedeniyle işlem başına uygulanacak bir üst limit uygulanıyor. Sistem 8 Ocak 2021’de ödemelerin üst limiti 50 TL olarak duyuruldu, 29 Ocak 2021 tarihinde ise işlem üst limiti 1000 TL’ye çıkarıldı. EFT ve FAST işlemlerinde uygulanacak ücretler ise 31.12.2020 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlandı.

EFT ÜCRETLERİ

	1.000 TL'ye kadar	1.000 - 50.000 TL	50.000 TL ve üzeri
Mobil	1 TL	2 TL	25 TL
İnternet	1 TL	2 TL	25 TL
Düzenli Ödeme	1 TL	2 TL	25 TL
ATM	2 TL	5 TL	50 TL
Şube / Diğer	5 TL	10 TL	100 TL

Deniz MUTLAY

YENİ NESİL TARIM

Ünlü filozof Herakleitos' un bir sözü vardır; “Değişmeyen tek şey değişimin kendisi”dir diye. Buna dayanarak elbette ki bizle birlikte her yıl olduğu gibi tarımda, saniyede ve en önemlisi bunlara etkisi olan teknoloji bırakın her yılı artık her saniye değişmeye devam ediyor.

Peki biz artan nüfusla buna nasıl ayak uydurmalıyız ve bir nevi geçim kaynağımız olan tarımla nasıl bir araya getirip üretimi az maliyetli ve arttırma eğilimine çevirmeliyiz?

Bunlara cevap ararken eskiyi ve şimdiki karşılaştırıyoruz tabii şöyle ki; eskiden saban ve öküzlerle ekim alanlarını sürerken bunun yerini günümüzde traktörler aldı. Ağır araç ve gereçlerle yaptığımız sulamanın yerini damla sulama sistemi. Tabiki de bunlar üretici açısından büyük bir kolaylık ve bulunmaz nimet fakat maliyeti getirisine göre fazla. Üretici bunu da dengelemek istiyor. Daha fazla üretim yapmak ve kazancını maksimize ederken tüm bu teknolojik ve işini kolaylaştıran araç ve gereçlere de ucuz ulaşmak, devletten destek istiyor. Bu görevi de tabiki Tarım Kredi Kooperatifi üstleniyor. Üreticiye maddi ve düşük faizle kredi sağlayıp üretime bir nevi teşvik ediyor.

Bunu sadece ekilecek alanlarda işe yarayan teknolojik gelişmelerle de sınırlamamalıyız. Örneğin marketten aldığımız bir kutu süt bile soframıza gelene kadar bir çok aşamadan geçiyor. O sütü inekten kendi ellerimizle alırken son birkaç yıldır bunu da bizim yerimize makinalar yapıyor. Bunların örneğini istediğimiz kadar arttırabilir ve teknolojiyle ne kadar içli dışlı olduğumuz görebiliriz şimdi bunların daha gerçekçi ve yapılan yenilikler bazında inceleyelim.

Öncelikle sürdürülebilir tarım. Sürdürülebilir tarım deyince aklımıza sürekli olarak üretmek gelmemeli. Sürdürülebilir tarım sosyal, ekonomik ve çevresel olmak üzere küresel düzeyde etkilere sahip üç temel bileşeni bulunmaktadır ve bunun sağlanması için bu üç bileşenin arasındaki denge sağlanmalıdır.

Nüfus artışıyla besin ihtiyacını karşılamak için, tarımda kimyasal kullanımının yoğun olduğu ileri teknolojik uygulamalara yer verene yöntemler gelişmeye başlamıştır. Fakat bu yöntemlerin üretimi arttırıcı etkisinin yanında neden olduğu çevresel sorunları da unutmamak gerekir.

Bu sorunları 1960'ların sonu ile 1970'lerin başında artma eğilimi göstermeye başlamıştır. Kimyasal kullanımın yaygınlaşması tüketicilerin iyi tarımı ve kimyasallardan uzak yetiştirilmiş ürünleri aramasına sebep olmuştur. İyi tarım uygulamaları kavramı, son yıllarda hızlı bir şekilde değişen ve küreselleşen gıda ekonomisiyle ilgili paydaşların gıda üretimi ve kalitesi, gıda güvenliği, tarımın çevresel sürdürülebilirliği hakkındaki taahhütleri bağlamında ortaya çıkmıştır ve orta ve uzun vadede gıda güvenliği, gıda kalitesi, üretim etkinliği, çevresel kazanımların belirli hedeflerini karşılayan gıda işleme ve perakende firmaları, çiftçiler, tarım işçileri ve tüketicileri kapsamaktadır.

Türkiye'de iyi tarım uygulamaları desteği, ilk defa 29 Aralık 2010 tarih ve 27800 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "*İyi Tarım Uygulamaları Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ*"le başlamıştır. Tebliğin 5'inci maddesinde ödeme yapılacak çiftçilerde aranan şartlar; "*Bireysel veya grup halinde meyve sebze üretiminde veya örtü altında iyi tarım uygulamaları yapan, yetkilendirilmiş kuruluşlarca düzenlenmiş iyi tarım uygulamaları sertifikasına sahip olan, çiftçi kayıt sistemine kayıtlı olan, örtü altında iyi tarım uygulamaları yapan çiftçilerden örtü altı kayıt sistemine kayıtlı olan ve iyi tarım uygulamalarıyla ilgili belirtilen usul ve esaslara göre başvuru yapan*" şeklinde belirlenmiştir. Tüm bu olay ve konular çiftçiye destek olma ve üreticiyi teşvik etmek ve üretime bağlı maddi engelleri en aza indirmektir. Bunun yanında üretime teknolojinin de üretime koşulması biz tüketiciler ve üreticilere büyük kolaylık sağlamaktadır. Ayrıyeten şuan içinde bulunduğumuz pandemi döneminde gıda kıtlığı yaşanması sebebiyle stokların önüne geçilememesi sebebiyle devlet tarafından daha fazla teşvik ve kolaylık sağlanması üreticide üretim yapma isteği doğurmaktadır .

YÜKSELEN DİJİTAL PAZAR: KRİPTO PARA PİYASASI

Kripto Para Piyasası'yla ilgili başlıklara giriş yapmadan önce, Kripto Para Piyasası'nda geçen bu piyasayı daha iyi kavramamıza yardımcı olacak birkaç tane terime göz atmakta fayda var diye düşünüyorum. Kripto Para/Kriptoloji, Bitcoin/Altcoin, Blockchain, Mining gibi birkaç terime kısaca açıklık getirilim.

Kripto Para /Kriptoloji

Kriptoloji, bir şifreleme bilimidir. Verilerin belirli bir sisteme göre şifrelenmesi, güvenli bir ortam aracılığıyla alıcıya gönderilmesi ve bu şifreleme sisteminin çözülmesi ile verilerin ortaya çıkması süreci olarak da açıklanabilir.

Kripto para ise, arkasında her hangi bir otorite olmadığı söylenen otonom ve anonim alışveriş değerlerini bünyesinde barındıran bir nevi dijital dövizdir. Aslında kripto parayı tanımlayan en genel cümle 'Elle tutulamayan ama gözle görülen para' cümlesidir. Kripto paranın temelini 1983 yılına dayanıyor olması öğrenildiğinde biraz şaşırtıcı gelebiliyor fakat daha o zamanlarda gelişime açık bir düşünce olarak, Amerikalı Dr.David Chaum tarafından ortaya atılmış olduğu yaygın bir görüştür. Dr.Chaum' un Ecash ismini vererek geliştirdiği kripto para tasarısı 1995 yılında 'digi.cash' ismi üzerinden gerçekleştirildi. Bu hamle sonrasında ABD ve Ulusal Güvenlik Ajansı 'Anonim Kripto Para Nasıl Basılır?' başlıklı bir bildiri yayımladı. Söylenilenlere ve yapılan bazı haberlere göre bu bildiri işleri bir tık daha öteye taşıyarak kripto para teriminin bilinirliğini ve piyasa teşvikini artırmıştır. 1998 yılında Nick Szabo isimli bir bilgisayar bilimcisi ise 'BitGold' adlı anonim ve merkezsiz bir kripto para gerçekleştirdi.

Bu tarihten sonra Amerika'da, tüm dünyada da etkileri görülen büyük bir kriz baş gösterdi. Merkez Bankası o zamana kadar bastığı paranın yaklaşık olarak 2 katını basmak zorunda kaldı.

Kripto paranın biraz geçmişine göz attıktan sonra gelelim piyasanın en çok adından söz ettiren, Derin Ağ' da en çok kullanımı sağlanan ve piyasanın ilk kripto parası olan Bitcoin'e .

Nedir Bu Bitcoin(BTC)?

2008 krizi sonrasında Satoshi Nakamoto adındaki kişi ya da kişiler tarafından Bitcoin'e dair bir teknik bildiri yayımlandı. İşin hala gizemini koruyan tarafı ise Satoshi Nakamoto isminin kimi, kimleri ya da neyi temsil ettiği bilinmiyor. Yayımlanan teknik bildiri sonrasında ise böylece otonom ve anonim olan kripto para birimi Bitcoin 2009 yılında halka açık ağ olarak kullanıma girdi. Gelişmeler istenen şekilde ilerleyince Bitcoin ilk başarılı kripto para olarak 'Birinci Nesil Blockchain' adını aldı.

Bitcoin'in Yavruları Altcoin'ler

Bitcoin başarılı olduktan sonra birçok kripto para birimi daha ortaya çıkmıştır. Bu para birimlerine 'alternative coin' ismi verilmiştir. Yani kısaltmasıyla ünlünen Altcoin'ler birer Bitcoin yavrusu olarak piyasaya giriş yapmıştır. Altcoin'ler, farklı bir algoritmaya sahip yeni şifrelenmiş dijital para birimleridir. Bugün 300'e yakın altcoin türü vardır. Popüler Altcoin'lerin bazıları şunlardır :

Litecoin: Transfer işlemleri Bitcoin'e göre daha hızlıdır.

Ripple: Hem bir kripto para birimidir hem de ödeme ağıdır. Alım-satım işlemleri yaklaşık dört saniye süren bir altcoin grubu üyesidir. Ayrıca Ripple sisteminde 1 dakikada yaklaşık 1500 işlem yapılabilir.

Ethereum: Bitcoin ardından en fazla piyasa hacmine sahip olan kripto paradır ve alım-satım işlemleri sadece 2 dakika sürer.

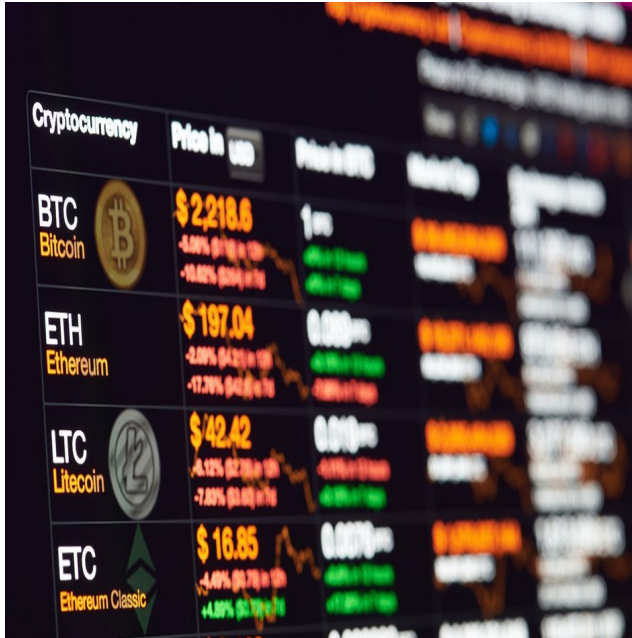
Blockchain ve Mining Kavramlarına Kısa Bakış

Kripto paraların arkasında aslında Blockchain (Blok Zinciri) teknolojisi yer almaktadır. Peki bu Blockchain nedir?

Bloklardan oluşan zincir yapıdaki Blockchain, şifrelenmiş işlem takibini sağlayan dağınık yapıdaki bir veritabanı sistemidir. Para transferlerinde yapılan her adım bir blok oluşturmaktadır. Göndericinin ismi gönderilen tutar gibi bilgilerin her biri bir bloktur. Bu bloklar şifrelenir, asla değiştirilemez ve kırılmaz bir hale getirilir. Bu bloklar tüm ağdaki herkese dağıtılır ve herkeste aynı şifreli bilgiler bulunur. Blockchain'in otonom olma süreci ise bu teknolojiye dayanır. Blok zinciri üzerindeki bilgiler sadece üzerinde belirtilen alıcı ve satıcı tarafından işlenebilir. Bunun yanı sıra Blockchain şeffaf bir sistemdir ve bu zamana kadar oluşan bütün bloklar herkes tarafından incelenebilir.

Kripto para madenciliği (mining), en temel tanımıyla özel yazılım ve donanımlara sahip cihazların karmaşık problemleri çözerek transfer işlemlerini onaylaması ve bunun sonucunda yeni üretilen kripto para ile ödüllendirilmesi gibi bir sisteme sahiptir. Teoride, bir bilgisayara ve yeterli internet hızına sahip olan herkes bu madenciliği yapabilir.

Kavramların hepsine yeterli bir biçimde açıklık getirdiğimi umarak asıl konumuza yavaştan giriş yapmaya başlayalım.

Kripto Para Piyasası ve Borsaları

İşin piyasasına gelecek olursak; Kripto Para Piyasası, kripto borsası üzerinden alım satım sağlanan, kripto para çeşitlerinin tümünün hareketlerinden oluşur.

Kripto Para Piyasa Borsası uygulaması kullanılarak, kripto para çeşitlerinin alım ve satım işlemleri ile dijital borsa üzerinden kazanç elde edilir. Kripto para piyasası borsalarından bazıları şu şekilde sıralanır:

Bitcoin,

Ethereum,

BitMEX,

Paribu gibi kripto para borsaları bulunur.

Bu borsalar üzerinden farklı kripto para piyasası içerisindeki para çeşitleri, alınıp satılarak, borsa yatırımları ve işlemleri yapılır. Doğru yapılan alım ve satım işlemleri ile kısa sürede yüksek kazanç elde edilebilir. Peki, bu piyasanın oluşumunu sağlayan alım-satım hareketliliği elimize somut hiçbir şeyin geçmiyor olmasına, alışılmadık dışında bir pazarı olmasına rağmen nasıl bu kadar canlı tutuluyor? Bu alım-satım işlemleri nasıl gerçekleştiriliyor?

Kripto paraların alım işlemlerinin en yaygın yöntemi birkaç örneğini de vermiş olduğum kripto para alım-satım platformlarını kullanarak itibari bir para birimi yatırma karşılığında alınabilir. Bunun yanı sıra elde ettiğiniz kripto paralar arasında da alım-satım işlemleri yapabilirsiniz. Bir ürün ya da hizmet satıyorsanız ürün ve servislerinizi Bitcoin veya diğer kriptoparalar karşılığında satabilir, bu sayede kriptopara elde edebilirsiniz. Kripto para kabul eden işletmelerin sayısı arttıkça kriptopara kullanımı da yaygınlaşmaktadır. Ayrıca bahsetmiş olduğum üzere mining yaparak da kripto para elde etmeniz mümkündür. Peki bu alım-satımları yaparken yatırımlarımızın güvencesi var mı? Kripto para piyasası güvenilir mi? Herhangi bir sorun yaşadığımızda bu otonom ve anonim diye nitelendirdiğimiz piyasada muhatabımız kim olacak?

Yatırımlarımızı oldukça iyi yönetmemiz gereken zarar etmeye yerimizin olmadığı bir zamandayız. Paramızın değerinin gün geçtikçe düşmesi ve geleceğinin çok belirsiz olması,

salgın döneminde yaşanan ve devam eden çöküşlerin beraberinde insanlar nakit paranın alternatif seçeneklerini araştırmaya başladı ve bu sayede son zamanlarda sıkça haberlerini gördüğümüz çok daha fazla popülerleşen kripto para borsası, ilgisi olan olmayan herkesin dikkatini çeker hale geldi. Kripto para borsasına adım atmak isteyenler ve adımlarını sağlam basmak isteyen kişiler ise güvenilirliğini sorguluyor. Yaptığım bazı araştırmalar bu paranın tam güvenilir olduğunu belirtirken, kullanılan Blockchain teknolojisi sayesinde en güvenilir ve gizlilik yönü en kuvvetli finansal varlıklar arasında gösteriliyor. Bu teknoloji sayesinde geriye dönük herhangi bir manipüle işleminin yapılamayacak olması ve sistemin şeffaflığı sayesinde kişilerin sistem tarafından bir sıkıntıya uğramayacağı belirtiliyor. Ancak tüm güveni sağlayan şey Blockchain değil, kripto paralarını korumak kişilerin kendi sorumluluklarında olan bir durum. Bir muhatap bulup bulmamak konusu ise tamamen güvenilir ve destek birimleri olan bir platform üzerinden işlem yaparsanız çözüme kavuşmuş oluyor.

Kripto Paralar Balon mu Yoksa Uzun Soluklu Bir Birliktelik Vadediyor Mu?

Sürekli gelişen kendini yenileyen teknolojik bir dönemdeyiz ve ilerisinin çok daha fazlasını vadedtiği düşünülüyor. Tek elden yürütülen finans sistemlerinin yavaşça ağırlığını kaybedeceği öngörülüyor ve hatta kripto paraların ticarete göre şekilleneceği, Merkez Bankalarının teknoloji konusunda görüşlerine dayanacağı şirketlerle birlikte, kendi ticaretlerine göre bölgesel kripto para çıkarımlarının gerçekleşme düşüncesi yaygın görüşler arasında. Bir balon olup olmadığını bu görüşlerin tutarlılığını ise bize zaman gösterecek.

Tüm bunların sonucunda bir yere bağlamak gerekirse yükselen bir pazar olan kripto paralar daha da yükselip sadece belirli bir kesimin ilgisi halinde kalmayacak ve hayatlarımıza yerleşecek gibi duruyor. Bizlere düşen bir FUD (fear, uncertainty and doubt) yaşamadan sürece adapte olmak.

İlayda Yağmur SÖZEN

MART AYI ENFLASYON

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), mart ayı enflasyon rakamlarını açıkladı. Enflasyon TÜFE'de yüzde 1,08 arttı. Yıllık bazda TÜFE yüzde 16,19 oldu.

TÜFE'de (2003=100) 2021 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %1,08, bir önceki yılın Aralık ayına göre %3,71, bir önceki yılın aynı ayına göre %16,19 ve on iki aylık ortalamalara göre %13,18 artış gerçekleşti.

Yıllık en düşük artış %2,87 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, %7,43 ile giyim ve ayakkabı, %8,01 ile haberleşme ve %8,33 ile eğitim oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %24,85 ile ulaştırma, %23,64 ile ev eşyası ve %21,49 ile çeşitli mal ve hizmetler oldu.

Aylık en az artış gösteren grup %0,04 ile alkollü içecekler ve tütün oldu

Ana harcama grupları itibarıyla 2021 yılı Mart ayında ulaştırma grubunda değişim gerçekleşmedi. En az artış gösteren diğer ana gruplar %0,54 ile ev eşyası ve %0,70 ile konut oldu. Buna karşılık, 2021 yılı Mart ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, %3,70 ile sağlık, %2,77 ile eğitim ve %2,60 ile lokanta ve oteller oldu.

Mart 2021'de, endekste kapsanan 415 maddeden, 93 maddenin ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 35 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 287 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.

Özel kapsamlı tüfe göstergesi (B) yıllık %17,49, aylık %1,26 arttı

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de 2021 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %1,26, bir önceki yılın Aralık ayına göre %3,73, bir önceki yılın aynı ayına göre %17,49 ve on iki aylık ortalamalara göre %13,25 artış gerçekleşti.

TÜİK, Mart ayı enflasyon rakamlarının açıklanmasıyla, Nisan kira artış oranı da belli oldu.

Kira artış oranı ev sahibinizin ya da iş yeri sahibinizin uygulayacağı en yüksek zam oranını belirler. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji

Bütçe Başkanlığı'nın hazırladığı Orta Vadeli Ekonomi Programı (2019-2021) geçtiğimiz Eylül ayında açıklanmıştı.

Bu açıklamayla Yeni Ekonomi Paketi'nde kira zamlarının artık tüketici fiyat endeksi oranlarına göre değil, kira artış oranına dair üst

sınır tüketici fiyat endeksi oranlarına göre belirlenmesine karar verilmişti. Kira artış oranları da artık üst sınır tüketici fiyat endeksi oranlarına göre hesaplanıp bu şekilde kiracıya bildiriliyor.

NİSAN AYI KİRA ARTIŞ ORANI ÖRNEK HESAPLAMA

Konut Kirası: 1.000 Lira

TÜİK TEFE TÜFE Mart 2021 Kira Artış Oranı: % 13,18

Nisan Ayı Kira Zammı Tutarı: 131, 80 TL

Nisan 2021 Kira Artış Oranı Dahil Zamlı Kira

Tutarı: 1.131, 90TL

HUKUK VE EKONOMİ ÜZERİNE

Ekonomik refah ve bunun topluma yayılması doğrultusunda, hukuk ve ekonominin birbirlerini tamamlamaları esastır. Ekonomik sistemin sağlıklı işleyebilmesi, ihtiyaçların karşılanmasına olduğu kadar, etkin bir hukuk sisteminin varlığına da bağlıdır. Bu bağlamda hukukun ekonomideki rolü, piyasanın düzenli işleyip gelişmesini sağlayacak yasal çerçeveyi belirlemektir. Öte yandan, ekonomik yaşamı düzenleyen hukuk kurallarının ekonominin gerçeklerine uygun hazırlanması gerektiği de açıktır. Yapılan düzenlemelerin neyi amaçladığının; neye ulaşabileceğinin ve maliyetlerinin ne olacağının belirlenmesi önemlidir.

Hukuk ve Ekonomi nasıl etkileşim içindedir?

Ekonomik refah ve bunun topluma yayılması doğrultusunda, hukuk ve ekonominin birbirlerini tamamlamaları esastır. Hammurabi Kanunlarından zamanımız toplum kanunlarına kadar, hukuki düzenlemelerin önemli bir kısmı her zaman ekonomi ile ilgili kuralları kapsamıştır. Ekonomi kişinin ihtiyaçları karşısında takındığı tavırları belirlerken, hukuk kişilerin hak ve yükümlülüklerini düzenler. Her ikisinin de ele aldığı konular kişinin toplum içindeki yerini belirlemeye yarar ve sosyal ilişkilere olanak sağlamaktadır. Ekonomik sistemin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi, ihtiyaçların karşılanmasına bağlıdır. Bunun için de etkin bir hukuk sisteminin varlığı ve ekonomik hayata uygun hukuk kurallarının hazırlanması gerekmektedir.

Hukuk ve Ekonomi nerede benzeşirler?

Aslında bu soruyu dış etkenlere baktığımızda da rahatlıkla görebiliriz. Ekonominin ortak konuları paylaştığı sosyoloji, siyaset bilimi, tarih gibi alanlar içinde en önde geleni hukuktur. İktisatçıların ‘ekonomik ajan’ olarak tanımladıkları öznelerin hareket alanı esas olarak hukuki tanımlarla belirlenmektedir. Ekonominin incelemesine tabi olan mallar, hukukun da malzemesini oluşturmaktadır. Nitekim, hukukun ilgi alanına giren mallara ilişkin olarak kurulan hak ve borç ilişkileri malın ekonomik yararlılığına bağlıdır.

Ekonomi de üretimini, tedavülünü ve tüketimini incelediği malın hukuki niteliğini bilmeksizin, analizlerini sağlıklı biçimde sürdüremez. Bu suretle bir malın ekonomik yararlılığı, hukuki bir durumun varlığını gerektirmektedir.

Hukuk ve Ekonomi ilişkisi niçin çalkantılıdır?

Günümüzde ekonomi ile hukukun toplumsal sorunlara bakış açılarının gerçekte yaklaştığını söylemek kolay değildir. İktisatçılar ekonomiyi soyut ve normatif bir optimum noktasından değerlendiren, somut sorunları ele almadan önce bunların ideal çözümünü ortaya koymaya çaba sarf etmektedirler.

Ekonomi bilimi, temelde varsayımlara dayanmaktadır. İktisatçıların sorunları çözerken ve kuramlar oluştururken kullandıkları varsayımların gerçek ya da gerçekleşebilir olmaları şart değildir. Önemli olan, varsayımların sorunun bileşenlerinin rollerinin ayrı ayrı saptanmasına ve sorunun basitleştirilip çözülmesine olanak sağlamalarıdır. Bu nedenle hukukçu açısından bakınca, ekonomi çoğu zaman “ayakları yere basmayan bir kurgu” veya “spekülatif bir tasarım” olarak görülebilir. Ekonomistler ise, hukuku genellikle ekonomikleşmede gecikmiş, bu nedenle de sorunları çözmeye yetersiz bir “disiplin” olarak görmektedirler.

Ekonomi Hukuku

Ekonomi hukuku sanayileşmiş çağdaş toplumların hemen hepsinde hukuki bir realite olarak kendisini kabul ettirmiş olmakla birlikte, üzerinde anlaşılan bir tanım ve kapsama halen varılmamış olduğu görülmektedir. Ekonomi hukuku çerçevesinde devlet, vergi, fiyat denetimi, para ve maliye politikaları, kartel ve haksız rekabet düzenlemeleri gibi emir ve yasaklarla; belirli ölçülerde planlama gibi sınırlamalarla ve üretim ve yatırımların teşviki, devlet yardımları, devlet alımları gibi özendirmelerle üretim ve tüketim üzerinde etkin düzenlemeler getirebilir. Böyle olunca ekonomi hukuku, ekonomi politikasının bir aracı olarak da değerlendirilir.

Şule KILIÇ

DÜNYA GIDA KRİZİ

İnsanlar gıda fiyatlarında yüksek yaşanan artış olduğunda gıda tüketiminde mecbur azalmaya gittiğinden ve bunun sonucunda aç bir nüfus artışı ortaya çıkar. Dünya Gıda Krizinin yaşanmasının pek çok nedenleri olduğunu söyleyebiliriz. Nüfusun artması, şu an yaşamakta olduğumuz Covid-19 salgını, doğal kaynakların etkin kullanılmıyor olunması gibi birçok nedenler sayılabilir.

Gıda krizi içerisinde olan en kötü ülkelere baktığımızda şöyle sıralayabiliriz:

- 15,9 milyon kişiyle Yemen
- 15,6 milyon kişiyle Demokratik Kongo Cumhuriyeti
- 11,3 milyon kişiyle Afganistan
- 9,3 milyon kişiyle Venezuela
- 8 milyon kişiyle Etiyopya
- 7 milyon kişiyle Güney Sudan
- 6,6 milyon kişiyle Suriye
- 5,9 milyon kişiyle Sudan
- 5 milyon kişiyle Nijerya (Kuzey Bölgesi)

Gıdada çok fazla fiyat artışı olması 2007 ve 2008 yılında küresel olarak bir krize dönüşmüştür. En ihtiyacımız olan beslenmeyi kötü etkilemiştir. Bu yaşanan krizin sebeplerine baktığımızda ise şunları söyleyebiliriz.

Tarımla uğraşan ve üreten ülkelerdeki yaşanan kuraklık bir de petrol fiyatlarında görülen yükselme olarak söyleyebiliriz. Böyle olunca üreten devletler stok yapma yoluna gitmiş ve fiyatlarda hızlı artarak kriz yaşanmıştır.

2008 yılından sonra Dünyada gıda fiyatlarındaki yüksek fiyat artışı görülmesinin nedenlerini büyüme, rekabetçilik, arz ve talep dengesi ve küreselleşme olarak söyleyebiliriz.

Şu an tüm dünyada yaşamakta olduğumuz Covid-19 salgını gıda krizini daha fazla kötü hale getiriyor. Ve 2007-2008 yılında gerçekleşen krizi akıllara da getiriyor. Çok fazla işten çıkan insanlar oldu, gelirlerini kaybettiler, işsizlik oranları arttı ve aç nüfus sayısı bu durumda artmış oldu. Üretilen gıdaların sınır ötesine taşınması gerekiyor ama salgın bunu engellemiş halde ve bu durumda tedarik zincirlerini zarara uğrattı kopartmaya başladı. Dünyada yaşanacak olan açlık tehlikesi kendini gösterirken gıda fiyatlarında sürekli yükseliş söz konusu. Böyle bir durum yaşandığı içinde düşük geliri olan kesim bu durumdan kötü etkileniyor.

Seren KURT

BİR ÜLKE EKONOMİSİ : ALMANYA

Almanya, Avrupa'nın ileri gelen, en gelişmiş ülkelerinden biridir. Bu ülkemiz; sanayi, ticaret, turizm gibi alanlarda kendini daha çok göstermektedir.

Almanya dünyanın kaçınıcı büyük ekonomisi?

Almanya, dünyanın en güçlü dört ekonomisinden birisi olarak bilinmektedir. Peki, Almanya ne üretir? Diye sorulacak olursa kereste, alkali potasyum bileşiği, tuz, uranyum, bakır ve doğal gaz açısından zengindir.

Almanya ekonomisi neye dayanır?

Almanya ekonomisi son derece gelişmiş bir sosyal piyasa ekonomisi olarak bilinmektedir. Alman ekonomisindeki ana güç unsuru, yüksek dış satım girdisidir. Almanya, 2016 yılında dış satım mal ve hizmetlerde 1,21 trilyon Euro (1,27 trilyon dolar) ile dünyanın üçüncü büyük ihracatçısı konumundadır.

Almanya yıllık ihracatı ne kadar?

İhracat geçen yıl yaklaşık olarak 1 trilyon 204,7 milyar Euro, ithalat ise 1 trilyon 25,6 milyar Euro oldu. Fakat Almanya'nın ihracatı 2020'de %9 oranında gerilemiştir. 2017 yılında ise ülke IMF'ye göre Euro bölgesi ekonomisinin %28'ini oluşturmaktaydı.

Almanya nasıl sanayileşti?

Almanya'da sanayileşme süreci 19.yüzyılın başlarında boy göstermiştir. 1824 yılından sonra İngiltere'den ithal edilen ve diğer ülkelerden de alınan bazı teknolojik çalışmaların taklit edilmesiyle Almanya'da sanayileşme sürecine girmiştir.

Almanya'nın ekonomik faaliyetleri nelerdir?

Alman ekonomisi araba sanayisine dayanmaktadır, dünyanın en iyi arabalarını yaparlar en çok tercih edilen arabalar onlardır. Tabii ki sadece araba değil kimyasal ürünler, elektronik ürünler, temel metaller, gıda ürünleri ve plastik ürünlerde de kendini belli eden bir ülkedir. Tüm bunlara bakıldığında kendisini ekonomik açıdan geliştiren bir ülke olarak gözükmektedir.

BAKIŞ AÇIMIZI DEĞİŞTİRECEK BİR BELGESEL: İKTİSATÇI

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Uluslararası Ticaret Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Çiğdem Boz "İktisatçı" isimli bir belgesel çalışması başlattı. Mesleğin duayenleri olarak kabul edilen akademisyenlerin yer aldığı belgesel, bir yandan iktisat eğitiminin diğer yandan da Türkiye'de iktisatçılık mesleğinin dünden bugüne gelişimini göstermeyi amaçlıyor. Bu çalışmanın aslında bir tür "mesleki hafıza" yaratma çabası olarak görülebileceğini düşünen yönetmen ve senarist Çiğdem Boz, bu belgeselle iktisadın ve iktisatçının "entelektüel" kimliğinin altını çizerek iktisat disiplininin sosyal bilim olduğu gerçeğini vurgulamak istiyor.

Belgesel, Korkut Boratav, Bilsay Kuruç, Oktar Türel, Tuncer Bulutay, Fikret Şenses ve Yılmaz Akyüz gibi isimlerin anlatımıyla hayat buluyor. Hepsinin isminin başına "hocaların hocası" sıfatı eklemekte fayda var.

İşte mesleğin duayeni bu 6 isimle yapılan görüşmeler sanatçı bakış açısıyla harmanlandı ve ortaya "İktisatçı" çıkmış.

"İktisatçı" belgeseli, iktisat biliminin nesnesine olduğu kadar öznesine de bakan bir film olarak görülebilir. Her araştırmacının elinde farklı bir hal alacak olan iktisat, bu nedenle saf bir bilim olarak görülemez. Her toplumsal bilim gibi iktisat da ideolojiktir, belli bir felsefeye dayanır. 200 yıl önce ahlak felsefesinin bir alt dalı olarak ortaya çıkan politik iktisat (ekonomi politik) zamanla "politik" sıfatını üstünden atmış ve saf bir bilim olma iddiasıyla gerçek dışı modeller ve insan varsayımıyla ilerleyerek piyasa toplumunun savunucusu hâline gelmiştir. 80'lerden itibaren ise finansal kapitalizmin araç kutusuna dönen disiplin tüm toplumsallığını kaybetmiştir. Türkiye'de politik iktisat ekolünü hala sürdüren ve neo-liberal paradigma karşısında kamuculuğu savunan, gelir dağılımı, yoksulluk gibi toplumsal sorunlara kafa yormuş isimlerle yapılmış röportajlardan oluşan "İktisatçı" belgeseli, yakın dönem iktisat tarihine elestirel bir açıdan bakarak mesleki hafızaya katkı sağlamayı amaçlamıştır.

Biz iktisatçılar bir olaya baktığı zaman, baktığı olayın ardını görebilme yeteneğine sahip olabiliyoruz. Bu da kendimizi bu alanda ne kadar geliştirdiğimizle paralel doğrultudadır.

Bu farkındalığı yaratacak, bizler de güzel izler bırakacak keyifli bir belgesel. İyi seyirler...

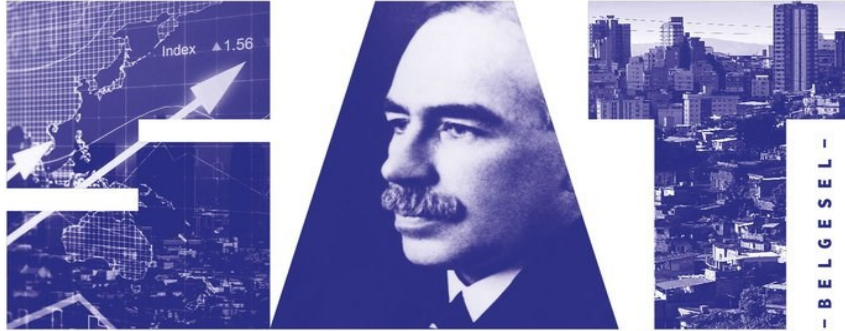
"İktisat,
iktisatçının yaptığı işdir."

Deniz ÜNSAL

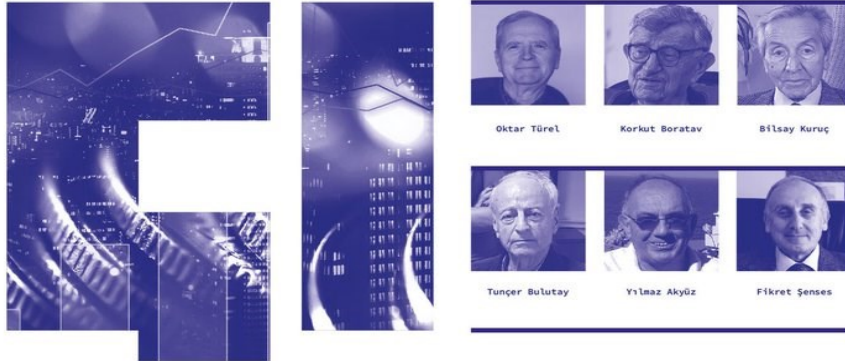
"İktisat aslında bir ahlâk bilimidir"

İktisatçı Yönetmen: Çiğdem Boz

Kurgu: Murat Akgöz Renk: Ömer Günövar Görüntü Yönetmeni: Serkan Sağır

21 Kasım 2019 - saat 19.30 - Çankaya Belediyesi Yılmaz Güney Sahnesi